

Dziennik Viktora Hahna

Kategorie: Przedmioty

Dziennik prowadzony przez deportowanego z Pragi (vide) Viktora Hahna (vide) w okresie od 1 kwietnia do 28 maja 1942 r. Jest to jedyne znane świadectwo tego typu zapisane w języku czeskim. Oryginał tekstu znajduje się w Muzeum Żydowskim w Pradze w zespole Dokumenty Prześladowań (Dokumenty perzekuce) pod numerem 79, opisany jako Dziennik z Łodzi (Deník z Lodže). Nie ma informacji, w jaki sposób dokument trafił do kolekcji Muzeum.

Tekst był spisywany dzień po dniu, każda notka zawiera dzienną datę, wpis powstawał z reguły na koniec każdego dnia i stanowił jego podsumowanie. Nie ma pewności, czy stanowił całość zapisów Hahna. Nie jest to wykluczone, choć w treści nie odwoływał się on do wcześniejszych zapisów. Pierwsze zapiski były bardzo lakoniczne, z czasem stawały się coraz szersze i bogatsze w szczegóły, nabierały refleksyjnego charakteru. Dominują surowe sprawozdania z codziennych czynności, informacje o wysokości zarobków i opisy posiłków. Stopniowo pojawiają się szersze omówienia dotyczące położenia autora, a także opisy relacji wewnątrz społeczności wsiedleńców z Protektoratu (vide Żydzi z Rzeszy i Protektoratu) mieszkających w kolektywie (vide). Tekst był pozbawiony emocji, miał charakter bliski sprawozdaniom urzędowym. Autor wyraźnie ożywiał się, jedynie pisząc o narzeczonej Ašy – chrześcijance, która pozostała w Protektoracie Czech i Moraw, z którą autor prowadził korespondencję.

Notatki sporządzono ołówkiem kopiowym i zwykłym na połówce zeszytu formatu zbliżonego do A5 na 38 gładkich kartach o bardzo dobrym stopniu zachowania. Tekst jest czysty, pisany czytelnym charakterem w języku czeskim bez naleciałości.

Pełny tekst Dziennika w tłumaczeniu na język polski został opublikowany raz w 2020 r. w roczniku „Zagłada Żydów. Studia i materiały”.

Adam Sitarek

Źródła

MŻP, 79, Hahn Viktor, Deník z Lodže; A. Sitarek, Dziennik Viktora Hahna z łódzkiego getta, „Zagłada Żydów. Studia i materiały” 2020, nr 16, s. 343–364.

Referencje

A. Sitarek, Dziennik Viktora Hahna z łódzkiego getta, „Zagłada Żydów. Studia i materiały” 2020, nr 16,
<https://zagladazydow.pl/index.php/zz/article/view/669/863>

Tagi

literatura getta Żydzi z Rzeszy i Protektoratu

Data aktualizacji: 30-07-2026

Data dodania: 16-09-2025